

СТАТИИ / ARTICLES

АЛТЕРНАТИВНИ СХЕМИ ЗА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЛИЦАТА
СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ*Ирина Цакова*ALTERNATIVE SCHEMES FOR ELECTRONIC IDENTIFICATION OF PERSONS
ACCORDING TO THE ELECTRONIC GOVERNANCE ACT*Irina Tsakova*

Abstract: *This article discusses the alternative identification schemes used by individuals under the eGovernment Act and in particular the identification by qualified electronic signature as a means of authentication. The author concludes that in the application of the existing legal regime a clear distinction should be made between the cases in which authentication tools are used for identifying and establishing the authorship and integrity of electronic statements.*

Key words: *Electronic Identification, Electronic Administrative Services, Electronic Identifier, Authentication, Qualified Electronic Signature.*

Уредбата на обществените отношения, свързани с „предоставяне на административни услуги¹ по електронен път“, се съдържа в Закона за електронното управление (ЗЕУ) съгласно дефиницията в чл. 1, ал. 1 предмет на нормативния акт.

Правилата за идентификация на лицата при предоставяне на електронни административни услуги са нормативно установени още с приемането на закона (обн. ДВ, бр. 46 от 12 юни 2007 г., в сила от 13.06.2008 г.) в разпоредбите на чл. 5, чл. 22, ал. 1 и чл. 28 от ЗЕУ. Възприето е, че идентификацията при предоставянето на ЕАУ, когато такава се изисква по закон, ще се извърш-

ва чрез „уникален идентификатор“ на лицата. С тази формулировка законодателят посочва единствено средството за правна индивидуализация на субектите заявители и получатели на електронни административни услуги (електронен идентификатор), но не урежда самата идентификация, разбирана като ред (процес), по който ще се извършва проверката на идентичността на лицата.

Редакция на текстовете в тази посока се извършва с приемането на Закона за електронната идентификация (обн. ДВ, бр. 38 от 20 май 2016 г., в сила от 21.11.2016 г.). Измененията се съдържат в § 5 от ПЗР на ЗЕИ и на основание § 6, т. 2

¹ Съгласно § 1, т. 2 от ДР на ЗЕУ „Административна услуга“ е:

- а) издаването на индивидуални административни актове, с които се удостоверяват факти с правно значение;
- б) издаването на индивидуални административни актове, с които се признава или отрича съществуването на права или задължения;
- в) извършването на други административни действия, които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице;
- г) консултациите, представляващи законен интерес за физическо или юридическо лице относно административно-правен режим, които се дават по силата на нормативен акт или които са свързани с издаване на административен акт или с извършване на друга административна услуга;
- д) експертизите, представляващи законен интерес за физическо или юридическо лице, когато нормативен акт предвижда тяхното извършване като задължения на администрацията на държавен орган или от овластена организация.

влизат в сила една година след обнародването на закона, или на 21.05.2017 г. При промяната на чл. 5, чл. 22, ал. 1 и чл. 28 от ЗЕУ идентификацията на лицата вече е уредена като процес на еднозначно установяване и проверка на самоличността на ФЛ или идентичността на ЮЛ във виртуалното пространство. „Изменената уредба създава предпоставки за противоречиво тълкуване“², като „административните органи предпочитат изграждането на самостоятелни схеми за електронна идентификация“³. Най-често за идентификация на ФЛ при предоставяне на електронни административни услуги се използва квалифицираният електронен подпис, който по своята същност е средство за автентификация и установяване на интегритета на електронните изявления.

1. Разграничение между понятията „идентификация“ и „автентификация“

Термините „автентификация“ и „идентификация“ са близки помежду си, но от гледна точка на спецификите на електронната среда обозначават различни юридически факти с различни правни последици.

Въпросът за електронната идентификация на лицата е разгледан в издаденото от Висшия съдебен съвет „Облигационно и международно право. Ръководство“ (Ръководството)⁴. Авторите на Ръководството определят като основен проблем при виртуалните комуникации „идентичността“ на лицата и свързаните с тях въпроси за автентичността, сигурността и целостта на изпращаните електронни изявления.

Съгласно Оксфордския речник на съвременния английски език значението на глагола „authenticate“ е „да докажеш, че е истински“ („prove to be genuine“), „да докажеш без съмнение произхода, авторството“ („prove beyond doubt the origin, authorship“)⁵. А глаголет „identify“ означава „да установиш кой е някой, или нещо кое е“ („say, show, prove, who or what somebody or something is“)⁶.

Поради близостта на понятията „идентификация“ и „автентификация“ в аналоговата среда

(среда с приблизителна терминология) обикновено се използва първото. В електронната среда, изискваща еднозначност, такова смислово съвпадение е неподходящо. Не е случайно, че терминът „автентификация“ е широко използван именно в сферата на електронното взаимодействие.

Идентификацията не е нищо повече от това да твърдиш, че си някой. В информационния свят това се нарича потребителско име (username). Въвеждането на парола е верификация за това, че си този, за който си се идентифицирал. Автентификацията е начин, по който човек доказва, че е този, за когото се представя. Обикновено това е паролата (password)⁷.

Интернет страницата на един от най-големите доставчици на услуги в областта на информационните технологии IBM предоставя на потребителите кратко разяснение за разграничението между идентификация и автентификация: „Идентификацията е възможността да се разпознае по уникален начин потребителят на една система, а автентификацията е възможността да се докаже, че потребителят действително е човекът, за когото се представя“⁸.

2. Приложими схеми за електронна идентификация при предоставяне на електронни административни услуги

Приложимите към момента схеми за електронна идентификация при предоставяне на електронни административни услуги съгласно чл. 22 от ЗЕУ са:

На първо място, това е националната схема за електронна идентификация, в основата на която стои концепцията за единен, уникален национален електронен идентификатор, заложен в ЗЕИ. Предвидена е като универсален, по-лесен и достъпен начин за заявяване на електронни административни услуги от ФЛ.

На второ място, електронната идентификация може да бъде извършена и чрез използването на алтернативни схеми, определени със закон.

² Хубенова, М. Електронна идентификация на заявителите на административни услуги. // *Съвременно право*, № 1, 2017.

³ Хубенова, М. Актуална уредба на електронната идентификация на правните субекти в Република България. *Норма*, № 9, 2015.

⁴ Белазелков, Б., Йордански, С., Пандов, В., Шопов, А. *Облигационно и международно право. Ръководство*. ВСС, 2015. – http://vssold.justice.bg/bg/e-guide/Topic03_Contractual-IntLaw.pdf

⁵ Hornby, A. S., Cowie, A. P., Gimson, A. C. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*, Oxford University Press, София: *Наука и изкуство*, 1989, с. 51.

⁶ Пак там, с. 421.

⁷ Блог на Daniel Miessler, Security: Identification, Authentication, and Authorization, 2005. – <https://danielmiessler.com/blog/security-identification-authentication-and-authorization/>

⁸ https://www.ibm.com/support/knowledgecenter/en/SSFKSJ_7.5.0/com.ibm.mq.sec.doc/q009740.htm

Съгласно последното изменение на § 5 ПЗР от Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ)⁹ в срок от една година след въвеждането в продукционен режим на националната схема за електронна идентификация по Закона за електронната идентификация за идентификация на физически лица, освен по реда на Закона за електронната идентификация и чрез други методи, определени със закон, може да се прилага и прочитане на уникален идентификатор от квалифициран електронен подпис (ал. 1). В срок от три години след въвеждането в продукционен режим на националната схема по ал. 1 за електронна идентификация на физически лица при заявяването на електронни административни услуги може да се използва и персоналният идентификационен код, издаван от Националната агенция за приходите или Националния осигурителен институт, както и уникалният код за достъп, издаван от Националната здравноосигурителна каса, след интеграцията им със системата за електронна автентификация на Държавна агенция „Електронно управление“ (ал. 2).

2.1. Национална схема за електронна идентификация. Легални дефиниции на понятията „електронна идентичност“ и „електронен идентификатор“

Електронната идентификация се свързва с установяване самоличността на лицата при тяхната дейност в електронна среда. Идентификацията е процес, който се извършва на основата на предварително определени и зададени признаци, свързани с конкретно лице и отделящи го от други.

В Регламент ЕС/910/2014 г. тези признаци са означени като „данни за идентификация на лица“, което означава „набор от данни, които позволяват да се установи самоличността на физическо или юридическо лице, или на физическо лице, представляващо юридическо лице“ (чл. 3, параграф 3 от Регламента).

В българския Закон за електронната идентификация (ЗЕИ)¹⁰ данните за идентификация на лица са обозначени с термина „електронна идентичност“ и съгласно легалната дефиниция в § 1, т. 2 от ДР на ЗЕИ те представляват „минимална съвкупност от характеристики, представени в електронна форма, въз основа на които може да се направи еднозначно разграничаване на едно лице от други лица в електронна среда“.

В дадената дефиниция не се конкретизира дали се включват и ЮЛ, освен ФЛ, но при систематично тълкуване на нормата във връзка с очертавания в чл. 1 от ЗЕИ предметен обхват на същия, а именно уреждане на обществените отношения, свързани с електронната идентификация на ФЛ, от приложното поле съгласно легалната дефиниция за „електронна идентичност“ са изключени ЮЛ, за разлика от Регламента.

В § 1, т. 1 от ДР на ЗЕИ понятието „електронна идентификация“ е определено като „процес на използване на данни в електронна форма за идентификация на лица, които данни представляват по уникален начин дадено физическо лице“. В основата на дефиницията всъщност стои понятието „данни за идентификация на лица“ съгласно чл. 3, параграф 3 от Регламента, но дефинирано от българския законодател с термина „електронна идентичност“ или „минимална съвкупност от характеристики, представени в електронна форма, въз основа на които може се направи еднозначно разграничаване на едно лице от други лица в електронна среда“ (§ 1, т. 2 от ДР на ЗЕИ).

В Закона за електронната идентификация е въведено още едно легално понятие – „електронен идентификатор“, определен в чл. 2, ал. 1 от ЗЕИ като „уникален идентификатор на физическо лице, за който е издадено удостоверение за електронна идентичност“. Съгласно ал. 3 на същия текст „въз основа на електронния идентификатор може да се направи еднозначно разграничаване на едно лице от други лица във виртуална среда с цел осигуряване на достъп до информационни системи или осигуряване на възможност за извършване на електронни изявления“.

Електронният идентификатор се съдържа в Удостоверение за електронна идентичност, което е „формализиран официален електронен документ, представен чрез общоприет стандарт, издаден с определен срок на валидност и съдържащ електронен идентификатор и други данни, определени с правилника за прилагане на закона“ (чл. 3 от ЗЕИ). Срокът на валидност на удостоверенията за електронна идентичност е 5 години (чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗЕИ), за разлика от режима на валидност на традиционните документи за самоличност (лична карта, шофьорска книжка). Също така, за разлика от тях, едно лице може да поиска издаване на повече от едно удостоверение за електронна идентичност (чл. 20, ал. 1, т. 9 от ЗЕИ).

⁹ Обн. ДВ, бр. 5 от 17.01.2017 г., изм. ДВ, бр. 66 от 2018 г., в сила от 10.08.2018.

¹⁰ Обн. ДВ, бр. 38 от 20 май 2016 г., изм. ДВ, бр. 50 от 1 юли 2016 г., изм. и доп. ДВ, бр. 101 от 20 декември 2016 г., в сила от 21.11.2016 г.

Субект, или нормативно възприетия термин „титуляр на електронна идентичност“, е физическо лице, навършило 14-годишна възраст, на което е издадено удостоверение за електронна идентичност (чл. 6 от ЗЕИ).

Министерството на вътрешните работи създава и поддържа регистър на издадените и прекратените удостоверения за електронна идентичност и регистър на електронните идентификатори, титулярите им и съответните удостоверения за електронна идентичност (чл. 19, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЕИ). За осъществяване на тази дейност министърът на вътрешните работи може да се подпомага от администратори на електронна идентичност, вписани в публичен регистър съгласно правилата, установени в Глава трета (чл. 10 и сл.) от ЗЕИ. В публичен регистър се вписват и Центровете за електронна идентификация. Такъв център, със статут на дирекция, се създава в Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ), като функциите на такъв център могат да се осъществяват и от други лица, вписани в регистъра по чл. 10 от ЗЕИ (чл. 9, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕИ).

За разлика от традиционните документи за самоличност, удостоверението за електронна идентичност може да бъде спирано, възобновявано или прекратявано при различни хипотези, свързани с промяна в обстоятелствата, опасност от увреждане интересите на титуляра или трети лица, по искане на самия титуляр и други (чл. 21 и чл. 22 от ЗЕИ).

Законът за електронната идентификация изрично урежда електронното представителство. В Глава шеста от ЗЕИ (ДВ, бр. 38 от 2016 г., в сила от 21.11.2017 г.), озаглавена „Електронни овластявания“, са регулирани отношенията, свързани с начина и формата на електронно упълномощаване. Законът заменя възприетия в традиционния гражданскоправен институт на представителството термин „упълномощаване“ с термина „овластяване“. Независимо от това очевидно става дума за гражданско представителство, като субекти на регулираното отношение – „електронно овластяване“, са упълномощител и упълномощен (пълномощник).

Овластяването се извършва като упълномощителят вписва уникалния идентификатор на пълномощника в електронен регистър на овластяванията (чл. 29, ал. 1 от ЗЕИ). Предвидени са два режима на вписване на овластяванията. Когато се извършва с цел упражняване на права чрез пълномощник пред държавен орган, организация, предоставяща обществени услуги, и лица, осъ-

ществяващи публични функции, уникалният идентификатор на пълномощника се вписва в Електронния регистър на овластяванията, воден от министъра на вътрешните работи (чл. 29, ал. 1 от ЗЕИ). Лица, извън посочените в цитираната алинея 1, също могат да предоставят възможност за упражняване на права пред тях чрез пълномощник с типизирано определяне на обема и условията за представителство по начин, определен в Правилника за прилагане на закона.

В този случай овластяването се вписва в Регистър на овластяванията, воден от центровете за електронна идентификация (съгласно чл. 9, ал. 3 от ЗЕИ). При вписването упълномощителят посочва действията, за които делегира представителна власт на упълномощения, обема на представителната власт и срока на овластяването (чл. 29, ал. 3 от ЗЕИ).

В чл. 30 от ЗЕИ е въведена фикция, по силата на която вписването в регистъра на овластяванията се ползва със същата правна сила като писмената форма с нотариална заверка на подписите. Поради липсата на изрично посочване следва да се счита, че под Регистър на овластяване в посочената норма се разбират двата регистъра на овластявания, съответно и двата режима на овластяване. Регистърът на овластяванията не е публичен, като достъп имат само упълномощителите, „овластените лица“ и администраторите.

2.2. Алтернативни схеми за електронна идентификация

ЗЕУ въвежда различен правен режим за електронна идентификация на ЮЛ и ФЛ. Разглежданите разпоредби въвеждат правилото, че при предоставянето на ЕАУ идентифицирането (електронната идентификация) на ФЛ се извършва „по ред, определен със закон“, а ЮЛ се идентифицират чрез уникалния си идентификатор, като идентичността им се проверява чрез автоматизирана проверка на техния статут в съответните регистри, в които са вписани, когато са налице технически средства за извършването ѝ (чл. 5, вр. с чл. 22, ал. 1, вр. с чл. 28 от ЗЕУ).

За ЮЛ процесът е ясно определен, но по отношение на идентификацията на ФЛ възниква въпросът какво се има предвид под „ред, определен в закон“. Независимо, че не се посочва конкретен нормативен акт, очевидно на първо място този ред е установен в ЗЕИ, предвид неговия предмет, но могат да се прилагат и алтернативни схеми за електронна идентификация, ако такива са установени в закон. Това тълкуване на разпоредбата се потвърждава и от чл. 20, ал. 1 от

НОИИСРЕАУ, съгласно който: „Когато закон изисква идентификация за конкретната услуга, проверка на самоличността на заявителя при подаване на заявление по електронен път се извършва незабавно от доставчика на административни услуги по реда на ЗЕИ, както и по други начини, установени със закон“.

Такива алтернативни схеми са предвидени в ДОПК и ЗТР. Чл. 102, ал. 1 от ДОПК установява правилото, че „подаването на декларации, документи или данни по електронен път се извършва от субекта или от негов представител с *квалифициран електронен подпис* или с издаден от Националната агенция за приходите *персонален идентификационен код*“. Съгласно ал. 6: „условията и редът за издаване и използване на персонален идентификационен код, както и видовете декларации, документи или данни, които могат да се подават чрез използването му, се определят със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите“.

Електронната идентификация на лицата, поискали достъп до делото на търговеца или на юридическото лице с нестопанска цел в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, се извършва „чрез електронен подпис“ (законът не посочва конкретен електронен подпис – обикновен, усъвършенстван или квалифициран, но следва да се приеме, че става въпрос за квалифициран електронен подпис) или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията (чл. 11, ал. 3 от ЗТР). Редът за проверка на самоличността на заявител при подаване на заявление по електронен път е определен в чл. 85, ал. 3 от Наредба № 1 за водене, съхраняване и достъп до Търговския регистър.

3. Електронна идентификация и удостоверяване на автентичност

Посочените алтернативни схеми за идентификация на лицата в електронна среда показват тясната връзка между понятията „идентификация“ и „автентификация“. Често тези понятия се използват в един и същ смисъл. Независимо от това сходство двете понятия не се покриват и това вече беше подчертано.

Нормативното обособяване на двата процеса „електронна идентификация“ и „удостоверяване на автентичност“ е допълнителен ар-

гумент в тази посока. Съгласно въведената в Регламент ЕС/910/2014 г. легална дефиниция понятието „удостоверяване на автентичност“ означава „електронен процес, който позволява електронната идентификация на физическо или юридическо лице или потвърждаването на произхода и целостта на данните в електронна форма“ (чл. 3, параграф 5 от Регламента).

Удостоверяването на автентичност, за разлика от идентификацията, се отнася не само до лицата, но и до данните.

Какво е отношението между идентификацията на едно лице по смисъла на разгледаните нормативни разпоредби в дадената предметна област и установяването на авторството на електронното изявление?

До доказване на противното автор на електронното изявление (електронен документ) е лицето, което го е подписало. Съгласно чл. 3, параграф 10 от Регламент ЕС/910/2014 г. електронен подпис означава: „данни в електронна форма, които се добавят към други данни в електронна форма или са логически свързани с тях, и които титулярят на електронния подпис използва, за да се подпише“. Съгласно т. 9 от същата разпоредба: „титуляр на електронен подпис означава физическо лице, което създава електронен подпис“. От друга страна, „удостоверението за електронен подпис е електронен атестат, който свързва данните за валидиране на електронния подпис с физическото лице и потвърждава най-малко името или псевдонима на това лице“ (чл. 3, параграф 14 от Регламента).

От тази гледна точка електронният подпис може да се възприеме като средство за идентификация и като средство за удостоверяване на автентичност по смисъла на Регламента¹¹. От друга страна, Регламент ЕС/910/2014 не поставя изискване квалифицираният електронен подпис (КЕП) да съдържа ЕГН (съгласно българското законодателство). Услугата КЕП се предоставя от доставчик на квалифицирана удостоверителна услуга, който издава удостоверение за квалифициран електронен подпис. Съгласно Регламент ЕС/910/2014: „удостоверение за електронен подпис“ означава електронен атестат, който свързва данните за валидиране на електронен подпис с физическо лице и потвърждава най-малко името или псевдонима на това лице (чл. 1, т. 14). В Приложение I, т. „в“ от Регламента се посочва също,

¹¹ **Димитров, Г.** *Право на информационните и комуникационните технологии. Гражданскоправни аспекти. Част I.* София: Фондация „Право и Интернет“, 2014, с. 97.

че удостоверението трябва да съдържа най-малко името на титуляра или псевдоним. С други думи КЕП може да не съдържа ЕГН или друг уникален идентификатор, а само имената на титуляра или дори само неговия псевдоним.

Чл. 3, т. 3 от Регламента дефинира, в контекста на уредбата на електронната идентификация, че „данни за идентификация на лица“ означава набор от данни, които позволяват да се установи самоличността на физическо или юридическо лице, или на физическо лице, представляващо юридическо лице“. В КЕП категорично не е задължително да се съдържат такива данни и причината е, че неговите функции не са да идентифицира лицето.

Всяка удостоверителна услуга е свързана с издаване на удостоверение от доставчика на удостоверителната услуга. Това удостоверение свързва определени данни с дадено физическо или юридическо лице. Съгласно възприетия правен режим на удостоверителните услуги тези удостоверения имат срок, за който са издадени, като могат, разбира се, да бъдат подновени по искане на титуляра. Също така те могат да бъдат спирани за определено време, както и да бъдат отменени. От друга страна, доставчикът на услугата може да прекрати своята дейност. Във всички тези случаи стои въпросът за действителността и възможността за проверка и валидиране на електронния подпис в случай на необходимост от доказателство, че дадено лице е идентифицирано, в случаите, когато за предоставяне на административна услуга се изисква установяване на самоличност.

Интегритетът¹² и авторството на електронните изявления при предоставяне на електронни административни услуги са уредени в чл. 22 от ЗЕУ¹³. Съгласно ал. 1 получателите на електронни административни услуги се идентифицират по ред, определен със закон, освен ако със закон се допуска предоставяне на административна услуга без идентификация. Получателите на електронни административни услуги – юридически лица, се идентифицират чрез уникалния си идентификатор¹⁴. Интегритетът и авторството на подадените по електронен път изявления във връзка с електронните административни услуги се уста-

новяват чрез електронен подпис при спазване на действащото в тази област законодателство, освен ако със закон е предвидено друго.

Извън тези случаи методите за установяване на интегритета и авторството на електронните изявления се урежда с Наредба за общите изисквания за предоставяне на административни услуги по чл. 12, ал. 4 от ЗЕУ за съответния начин на достъп.

Съгласно чл. 21, ал. 1 от НОИИСРЕАУ в случаите, когато закон изисква заявлението за електронна административна услуга да е подписано, заявлението и приложените към него документи могат да се подписват и с усъвършенствен електронен подпис, след като физическото лице се е идентифицирало по реда на Закона за електронната идентификация.

Когато в нормативен акт за предоставянето на административни услуги е предвидено установяване на авторството на изявления, но не чрез саморъчен подпис, за нуждите на предоставянето на електронни административни услуги авторството се установява чрез обозначеното в електронното изявление име, съответно наименование, на заявителя (ал. 3). По аргумент на противното авторството на електронното изявление при изискване на саморъчен подпис се доказва с електронен подпис, а не с идентификация по смисъла на ЗЕИ.

При подаване на заявления за електронни административни услуги от физически лица, които са се идентифицирали електронно по реда на Закона за електронната идентификация, електронните изявления могат да се подписват с усъвършенствен електронен подпис (чл. 22, ал. 5 от ЗЕУ).

За използването на електронни административни услуги удостоверенията за електронен подпис трябва да са издадени с точно посочване на името на автора на електронния подпис, а когато удостоверението съдържа данни за титуляр – и неговото име или наименование (чл. 23 от ЗЕУ).

Съгласно посочените текстове авторството на електронното изявление се удостоверява с полагане на електронен подпис и много ясно се очертава разликата между идентификация на лицето и удостоверяване на автентичността на неговото електронно изявление. В този смисъл е

¹² § 1, т. 9 от ДР на ЗЕУ „Интегритет“ е характеристика на електронния документ, изразяваща се в липсата на нарушаване на неговата цялост от момента на съставянето и/или подписването му от неговия автор до момента на проверката от адресата.

¹³ Изм. ДВ, бр. 38 от 2016 г., в сила от 21.05.2017 г.

¹⁴ §1, т. 22 от ЗЕУ „Уникален идентификатор“ е единният граждански номер на българските граждани, личният номер на чужденците, единният идентификационен код за търговците и клоновете на чуждестранните търговци и кодът по БУЛСТАТ за лицата, подлежащи на вписване в регистър БУЛСТАТ.

и разпоредбата на чл. 29, ал. 2 от ЗЕИ, съгласно която, за да има правно валидно овластяване, са необходими две кумулативни условия – идентифициране чрез електронен идентификатор на упълномощителя и подписване на овластително изявление с квалифициран електронен подпис.

За целите на идентификацията връзката между лицето и електронната му идентичност се извършва чрез удостоверение за електронна идентичност, което е формализиран официален електронен документ. Връзката между лицето и публичния ключ на подписа се извършва също чрез удостоверението за електронен подпис, което не е официален документ, а е издадено от доставчик на удостоверителни услуги. В този смисъл, а и съгласно даденото определение в Регламент ЕС/910/2014 г., удостоверението за електронен подпис удостоверява връзката между лицето и данните за валидиране (публичен ключ), но невинаги съдържа идентифицираща информация (електронен идентификатор по смисъла на ЗЕИ).

В тази връзка при използването на алтернативни схеми за електронна идентификация съгласно чл. 22 от ЗЕУ административните органи следва да отчитат спецификата на конкретния вид административна услуга, както и определения ред за нейното предоставяне, при ясно разграничаване на случаите, при които средства за автентификация се използват за проверка на самоличност и за установяване на авторство и интегритет на електронните изявления.

БИБЛИОГРАФИЯ

Белазелков, Б., Йордански, С., Пандов, В., Шопов, А. *Облигационно и международно право. Ръководство*. София: ВСС, 2015. // **Belazelkov, B., Iordanski, S., Pandov, V., Shopov, A.** *Obligatsionno i mezhdunarodno pravo. Rmkovodstvo*. Sofia: VSS, 2015. – http://vssold.justice.bg/bg/e-guide/Topic03_Contractual-IntLaw.pdf

Димитров, Г. *Право на информационните и комуникационни технологии. Гражданскоправни аспекти. Част I*. София: Фондация „Право и Интернет“, 2014. // **Dimitrov, G.** *Pravo na informatsionnite i komunikatsionni tehnologii. Grazhdanskopravni aspekti. Chast I*, Sofia: Fondatsia „Pravo i Internet“, 2014.

Хубенова, М. Актуална уредба на електронната идентификация на правните субекти в Република България. // *Норма*, № 9, 2015. // **Hubenova, M.** Aktualna uredba na elektronната identifikatsia na pravните subekti v Republika Bmglaria. // *Norma*, № 9, 2015.

Хубенова, М. Електронна идентификация на заявителите на административни услуги. // *Съвременно право*, № 1, 2017. // **Hubenova, M.** Elektronna identifikatsia na zayavitelite na administrativni uslugi. // *Smvremenno pravo*, № 1/2017.

Hornby, A. S., Cowie, A. P., Gimson, A. C. Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English, Oxford University Press, Наука и изкуство, София, 1989.

Miessler, D. *Security: Identification, Authentication, and Authorization*, 2005. – <https://danielmiessler.com/blog/security-identification-authentication-and-authorization/>